

11 rue de La Baume
75008 PARIS
Tel : 01 53 83 47 47
Fax : 01 53 83 48 48
jean.michael.gallet@fnsea.fr

Pannon Egyetem
Georgikon Mezőgazdaságtudományi Kar
Keszthely, Deák F. u. 16.
Tel: 3683545000
Fax: 3683545143
h5535cse@ella.hu

EU-Georgikon

156-157. szám, 2006. december 6-13.

Tartalomból:

A MUNKAERŐ ÁRA: az FNSEA túlóra-reformot követel.....	2
Kölcsönös előnyök minden résztvevő számára.....	2
Társadalombiztosítás.....	3
Nicolas Sárközy minőségi, átgondolt és „sokkal inkább bio-jellegű” mezőgazdaságot akar	4
Coop de France: „Meg kell erősíteni a gazdák gazdasági erejét”.....	5
GMO - Zöld út az USA LL 601 génmódosított rizsnek.....	5
Génmódosított kultúrák a Cseh Köztársaságban.....	6
Állat-védelem Európában.....	6

A MUNKAERŐ ÁRA: az FNSEA túlóra-reformot követel

A francia Gazdálkodók Érdekképviseleteinek Országos Szövetsége (FNSEA) meghívására november 23.-án Párizsban közel négyszáz - Franciaország minden részéből érkező - mezőgazdasági alkalmazott gyűlt össze egy sokukat érintő központi kérdés miatt: ez a munkabér költségeinek kérdése. Ez a találkozó arra adott alkalmat az FNSEA-nak, hogy - a munkavállalók érdekvédelmi szervezeteivel folyamatban lévő tárgyalások kiegészítéseként - a bérekkel kapcsolatban enyhítő intézkedéseket követeljen a hatóságoktól.

Az eszmecsere légköre kezdettől fogva adott volt: „*a globalizáció a gazdasági javak elosztását forgatta fel, igen rövid (2000-2007. közötti) idő alatt 33% minimálbér-növekedéssel kerültünk szembe*”- emlékeztetett Claude Cochonneau, az FNSEA Munkaügyi Bizottságának elnöke. Ezt a megállapítást támasztotta alá a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OCDE) képviselője, aki szerint a bérmunkások védelmére, vagy a helyzetük javítására szánt intézkedések visszas hatást keltenek. „*A munkaidő francia szabályozása egy 400 oldalas szabályszerű útvesztő*”- sajnálkozott Francois Gaudu, a Sorbonne egyik professzora. A törvényhozó hatalom mindent szabályoknak vet alá, és Németország példáját idézve a tanár úr arra emlékeztetett, hogy ott a munka szabályozása jóval könnyedebb, amely annak a rendszernek köszönhető, melyben a közös ügyvezetést a munkáltatók és a dolgozók képviselőinek engedték át. E témakörben több országgal is összehasonlították Franciaországot. Így az Ubifrance (Francia Nemzetközi Vállalatfejlesztési Iroda) egyik tanulmánya is rávilágít az európai bérek közötti különbségekre (lásd: a cikkhez csatolt táblázatot): eszerint egy francia mezőgazdasági munkás átlagos bruttó órabére 8,27 euró, a törvényben meghatározott heti 35 órás munkaidő mellett, míg ugyanez Bulgáriában csupán 0,75 euró, 40 óra/hét munkaidőre vonatkozólag. Miután megállapította azt, hogy a francia minimálbért eltörölni lehetetlen, Francois Gaudu felvetette az európai minimálbér ötletét, még ha szerinte sok időre is lesz szükség ahhoz, hogy idáig eljussunk. Jobb híján arra emlékeztetett, hogy már megtörtént az, hogy a törvényhozó hatalom számára is elképzelhető volt, hogy csökkentsék a túlórák bérköltségeit.

Kölcsönös előnyök minden résztvevő számára

Ezt a követelést hangsúlyozta kitartóan Claude Cochonneau. Ugyanis ő az FNSEA nevében hívta fel az érdekelteket a bér- és a munkaadói járulék eltörlésére és a túlóra adó-alóli mentesítésére. Ez a felek számára olyan „*kölcsönösen előnyös*” intézkedés lenne, amely lehetővé tenné a munkaadók számára a munkaórák számának növelését, és a munkavállalók részére pedig azt, hogy keresetük vásárlóereje javuljon. A másik követelés tárgya a munkaidő: az FNSEA kö-

veteli a túlóra-megkezdés küszöb-értékének reformját, amelyben nem a törvényhozóknak, hanem a szociális partnereknek egymással kellene megállapodniuk.

Néhány hónapra az országos választások után más intézkedéseket követeltek: a felnőtteknek kifizetett bruttó bér 10%-os csökkentését, amelyet a bérjáru-lék-mentesség követ, a bér ugyanannyi maradna, de a teher a munkaadó számára csökkenne és az alkalmazás fenntartása kedvezően alakulna. Ugyanezen logika szerint az FNSEA bérvésztesség nélkül csökkenteni kívánja 10%-kal a fiatalok bérjellegű költségét, hogy a betanulási időszakot így egyenlítsék ki.

Társadalombiztosítás

E nap folyamán a résztvevők más gondot is kifejezésre juttattak: a társadalombiztosítás terheit. Bernard Caron, aki a Francia Vállalati Mozgalom (MEDEF) társadalom-védelmi igazgatója hangsúlyozta, hogy a jelenlegi társadalmi berendezkedés rendszere olyan társadalom-biztosítási terhek halmaza, aminek semmi köze sincs már a szakmai tevékenységhez. Erős ez a megállapítás és azért, hogy visszaállítsák a versenyképesség egyensúlyát az FNSEA ragaszkodott ahhoz, hogy a szociális terhek egy részét „billentsék át” a fogyasztásra, megnövelve ezzel néhány ÁFA pontot: nevezetesen a szociális ÁFA-t, ami lehetővé tenné vámok kivetését az import-termékekre, és a hazai termelés támogatását.

Következésképpen az FNSEA elnöke Jean-Michel Lemétayer kifejezte ragaszkodását a francia szociális modellhez, még pontosabban: *„nem kérhetik tőlünk egyik oldalról azt, hogy mindig egyre jobban dolgozzunk: mindig egészségesebb terméket termeljünk, mindig több környezetvédelmet valósítsunk meg, mindig jobb szociális támogatást biztosítsunk, és a másik oldalon pedig azt, hogy termékeinket a brazil konkurenseink árain értékesítsük.”*

Mezőgazdasági munkabérek Európában

Országok	Egy mezőgazdasági alkalmazott bruttó havi átlagkeresete (€)	A mezőgazdasági munkák törvényes vagy hagyományos munkaideje (óra/hét)	Egy mezőgazdasági dolgozó átlagos bruttó órabére (€)
Franciaország	1 254,31	35	8,27
Bulgária	122,00	40	0,75
Románia	217,00	40	1,35
Litvánia	293,50	40	1,83
Lengyelország	337,00	40	2,1
Magyarország	342,00	40	2,13
Lettország	345,00	40	2,15
Észtország	360,00	40	2,25
Szlovákia	345,00	37,5	2,3
Csehország	455,00	40	2,84

Portugália	497,33	40	3,1
Ciprus	730,00	40	4,56
Málta	796,00	40	4,97
Görögország	937,50	40	5,85
Spanyolország	949,80	40	5,93
Olaszország	956,50	39	6,13
Ausztria	1 192,00	40	7,45
Németország	1 290,00	40	8,06
Írország	1 320,00	39	8,46
Luxemburg	1 514,00	40	9,46
Egyesült Királys.	1 585,50	39	10,16
Finnország	1 670,00	37,5	11,13
Hollandia	1 862,70	38	12,25
Svédország	2 041,00	40	12,75
Dánia	2 268,50	37	15,3

Forrás: UbiFrance, 2006. november

Forrás: Actuagri, 1733. szám, 2006. december 1. (K.N. és V.M.)

Nicolas Sárközy minőségi, átgondolt és „sokkal inkább bio-jellegű” mezőgazdaságot akar

A francia Népmozgalmi Szövetség (UMP) elnöke, Nicolas Sárközy, december 7.-én Párizsban beszélt ökológiai elképzeléséről egy olyan konferencián, melyet a fenntartható fejlődés témájának szenteltek. *„Olyan politikát szeretnék, mely bátrabb, és amely felismeri múltbeli hibáinkat”*- nyilatkozott Sárközy, miközben beszédében érintette a „kémia” és a „mezőgazdaság” fejezeteit (témaköröket) is. *„A vegyipar ellenőrzés nélkül fejlődött. Ma viszont garantálnia kell azoknak a termékeinek az ártalmatlanságát, melyeket a piacra dob”*- jelentette ki az UMP elnöke. És még azt is hozzátette, hogy *„mindig arra kértük a gazdákat, hogy termeljenek még többet, vagyis hogy több növényvédő szert és műtrágyát használjanak. Ma abban kell nekik segítenünk, hogy egy minőségi, átgondolt és egyre inkább bio-jellegű gazdálkodásra ösztönözzük őket.”* Azonkívül, Nicolas Sárközy készen áll arra, hogy öt éven belül megduplázza az ökológiai adórendszer súlyát. Egy olyan minisztérium felállítását javasolja, mely összefogja a környezetvédelmi-, a víz-, a közlekedés- és az energia-gazdálkodást. Felhívja Európát arra, hogy azoktól a beszállító országoktól, akik megszegik a Kyoto-i szerződést, követeljék meg, hogy termékeik után vámot fizessenek. Végül pedig környezetvédelmi világszervezet és környezetvédelmi világjog megalakítását szeretné elérni abból a célból, hogy a Világkereskedelmi Szervezet (OMC) egyensúlyi helyzete fenntartható legyen.

Forrás: Agrafil, 2006-12-08. (K.N.)

Coop de France: „Meg kell erősíteni a gazdák gazdasági erejét”

„Új lap kezdődik a mezőgazdasági szövetkezetek történetében” – örvendett Philippe Mangin a december 7.-én megtartott választás után, amely a négy szövetkezeti szövetséget olvasztott egybe: a Francia Terménybegyűjtő, -ellátó, és –feldolgozó Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetségét (FFCAT), a Francia Terményszárítók Országos Érdekvédelmi Szervezetét (SNDF), a Hús és Hasonállat-tenyésztő Szövetkezetek Országos Szövetségét (FNCBV) és a Termelő és Takarmány-felhasználó Szövetkezetek Országos Szövetségét (SYNCOPAC). A Coop de France elnöke számít rá, hogy „ez az egységesebb és jelentősebb szakmai szervezet hozzájárul majd a gazdák gazdasági lehetőségeinek bővítéséhez” – az együttműködés keretein belül. Véleménye szerint „a tagokat jobban meg kell fizetni.” „A gazdákat kell visszahelyezni a szövetkezés középpontjába” – s ennek – szerinte - a nagyobb átláthatóság, és a tagok jobb javadalmazása révén kell megtörténnie. „A mezőgazdasági orientációs törvény által lehetővé tett részesedések megtakarítása a gazdánál eredmény-érdekeltséget fejleszthet ki, mivel a saját részesedés egy része megtakarítássá válik, és a nyugdíjba-vonulás alkalmával szabadon felvehető lesz.” – véli Philippe Mangin. „A szövetkezeteknek ebbe bele kell kezdenie, és a leányvállalatokban a gazdák részvételének mértékét is növelniük kell” – ezt szeretné a Coop de France elnöke megvalósítani.

Forrás: Agrafil, 2006. december 8. (V.M.)

GMO - Zöld út az USA LL 601 génmódosított rizsnek

Az amerikai mezőgazdasági miniszter szabad utat ad az LL 601 elnevezésű, a Bayer CropScience által előállított rizsnek, mivel úgy véli, hogy nem veszélyes sem az egészségre, sem a környezetre.

E génmódosított rizsnek, mely ellenáll egy Bayer gyomirtónak is „*nincs kimutatható hatása az ember egészségére, vagy a környezetre*” – olvasható egy pénteki miniszteri beszámolóban. Az LL 601-est kialakító német Bayer CropScience csoport még soha nem hozta forgalomba ezt a rizst. Azonban - miután felfedezték az Egyesült Államokból az Európai Unióba irányuló szállítmányokban – beadták az engedélyeztetési kérelmét.

A francia Mezőgazdasági Minisztériumnyomozást indított ez ügyben, melynek eredményét csak hónapok múlva várhatjuk. Hasonlóképpen néhány amerikai GMO- mentes rizst termesztő - elégtételt követelven - benyújtotta panaszát a Bayer-el szemben.

Miután felfedezték az LL 601-es nyomait az amerikai piacon vett mintákban, az Európai Unió és számos importáló ország augusztus végén ellenőrző intézkedéseket vezetett be az Egyesült Államokból származó hosszú-szemű rizszállítmányokra. Az EU az elmúlt hónapban ellenőrző vizsgálatokat is elrendelt,

mivel az első negatívnak nyilvánított, és az európai piacon értékesített szállítmányok mégis fertőzöttek voltak LL 601-el. (SC)

Forrás: <http://www.pleinchamp.com> - 2006. 11. 28. – (K.I.)

Génmódosított kultúrák a Cseh Köztársaságban

A **Bt kukorica*** több európai országban megjelent. Teret hódít Kelet-Európában, például a Cseh Köztársaságban is, ám adminisztratív nehézségek, és elfogadási akadályok fékezik a terjesztését.

Dél-kelet Csehországban: a napóleoni Austerlitz-i győzelem helyszínén a csatateret átalakították kukoricaföldé. A különböző kísérleti parcellák előtt, a termelő, Karel Klaska, ismerteti tapasztalatait a génmanipulált kukoricáról. *„A múlt évben 3 kísérleti parcellánk volt Bt fajtákkal, melyek a kukoricamoly ellen rezisztensek. Idén megpróbálunk több mint 20 ha-t termelni belőle.”*

Karel Klaska, több mint 4000 ha-on akar termelni, amelyből 600 ha kukorica lenne. *„A Bt kukorica jelentős előnyöket mutat a más módon termelt kukoricához képest a kukoricamoly elleni harcban: itt több biomassza képződik, a szárazak haragos zöldek és sértetlenek, és különösen a kalászkok épek, a szem fuzáriumtól - ezen belül is mycotoxintól - mentes.”*

A Cseh Köztársaság 2005.-ben belépett a GMO-t termelő országok klubjába. 2006.-ban, több mint 1000 ha-on termeltek GMO (Genetikailag módosított szervezetű) növényeket.

Ám ettől még a termelőnek számos adminisztratív problémája van: egész pontosan a GMO kukoricának az engedélyeztetéséhez szükséges hivatalos definiációjáról, a kultúrák folyamatos ellenőrzéséről, valamint a drákói izolációs szabályokról van szó.

A GMO a kormányban és számos polgárban is bizonyos bizonytalanságot vált ki.

* A **Bt kukorica-fajtákba** a *Bacillus thuringiensis* nevű baktérium (Bt) toxintermelő génjét építették be. A Bt-toxin rovarirtó hatású, elsősorban a lepkékre veszélyes, így távol tartja a kukoricamolyt a növénytől.

Forrás: *(Réussir Céréales Grandes Culture 2006.11.24)*

[\(DT\)](http://www.pleinchamp.com(2006.11.24))

Állat-védelem Európában

Az Európai Unió, az Állategészségügyi Világszervezet és az Európa Tanács az állatok védelmének javítása érdekében közösen lépnek fel.

Egy nyilatkozatban olvasható, hogy e három nemzetközi szervezet összefog az állatok jólétének javítása érdekében. Cél: kidolgozni egy jogszabályt a

jóságok életkörülményeinek javítása végett, hozzáértő állatorvosokat képezni, illetve a közvéleményt fogékonyabbá tenni e kérdésben.

Közel ötven európai ország felelős állatorvosai és kormányzati képviselői vettek részt e konferencián, mely alkalmat adott a „helyes gyakorlat”-ról folytatott eszmecserére. Ezek között volt az Egyesült Királyságbeli „erdei tojások” elnevezésű program. Erdősítési területen nevelt szárnyasok elősegítik a fiatal fák növekedését, amellet hogy az állatok természetes körülmények között élnek.

A kelet-európai országokban ugyanakkor más a legfontosabb kérdés: itt az állatjólét kérdése az állatorvosi higiénés problémákat, és a fertőző betegségek megelőzését jelenti, nem pedig a szárnyasok életfeltételeit, vagy az állatszállítás körülményeit. Szemben az észak-európai országokkal, ahol egyre nagyobb sikere van ez utóbbi szemléletnek. (SC)

Forrás: <http://www.pleinchamp.com> - 2006. 11. 27.- (K.I.)

Fordításában, szerkesztésében, kiadásában közreműködtek

A VE Tanácsadó Továbbképző és Távoktatási Intézet, Keszthely Deák F. u. 57. megbízásából:

a VE Georgikon Mezőgazdaságtudományi Kar oktatói és hallgatói:

Döme Tünde (D.T.), Kurucz Ildikó (K.I.), Kiss Nikoletta (K.N.) és Vad Mónika (V.M.), hallgatók

Szaskóné Dr.Decsi Kincső (Sz.-né Dr.D.K.) agrármérnök,

Csepinszky András szakfordító,

Szerkesztette: Kurucz Ildikó (K.I.)

A fordítást ellenőrizte: ^{Dr.} Csepinszky Béla (Cs.B)

Olvasó szerkesztő: ^{Dr.} Szabó Imre (Sz.I.)

Informatikai és műszaki szerkesztő: Hudop Gyula

Felelős főszerkesztők: ^{Dr.} Kárpáti László, ^{Dr.} Csepinszky Béla

Telefön 06-83/ 314-334, 06-30/ 496-23-35

E-mail: euronews@kaa.hu h5535cse@ella.hu

Internetes elérhetőség: <http://tudashaz.georgikon.hu>